

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
hameenlinna.hao@oikeus.fi

Asia Lausunto aluevalituksen johdosta asiassa 158/03.04.04.04.09/2026

Valittaja Keuruun kaupunki

Lausunnon antaja Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus

**Lausunnon antajan edustaja
ja prosessiosoite**

hallinto- ja lakiasianjohtaja Johanna Aalto
(johanna.aalto@hyvaks.fi/050 434 6544)
Keski-Suomen hyvinvointialue/kirjaamo
Viitaniementie 1A, 40720 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Valituksenalainen päätös Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 9.12.2025 § 97

Valitus

Keuruun kaupunginhallituksen (jälj. valittaja) tekemä valitus koskee Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkkotyön toista vaihetta siltä osin kuin päätös johtaa Keuruun vuodeosaston lakkauttamiseen. Valittaja vaatii, että päätös kumotaan Keuruun terveyskeskuksen vuodeosastoa koskevilta osin tai palautetaan tältä osin hyvinvointialueen uudelleen valmisteltavaksi. Lisäksi valittaja vaatii, että päätöksen täytäntöönpano määrätään kiellettäväksi, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.

Valittajan mukaan päätös merkitsee perustason osastohoidon poistamista Keuruun seudulta tai sen järjestämistä siten, että palvelu ei ole enää tosiasiallisesti saatavissa Keuruun ja Keurusseudun alueella. Kyse on perusoikeuksiin välittömästi vaikuttavasta ja pitkävaikutteisesta palvelurakenteen muutoksesta. Päätöksellä on välitön ja merkittävä vaikutus perusoikeuksien toteutumiseen, erityisesti oikeuteen riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Palvelut eivät ole yhdenvertaisesti ja tosiasiallisesti saatavissa alueen asukkaille kohtuullisessa ajassa ja ilman kohtuutonta rasiutusta. Valitus kohdistuu päätöksenteon sisältöön, selvityspohjan riittävyyteen, harkinnan käyttöön sekä perusoikeuksien punnintaan.

Valittaja painottaa vuodeosaston merkitystä perusterveydenhuollossa osana hoitoketjua. Keuruun seudulla vuodeosaston merkitystä korostavat

maantieteelliset etäisyydet, väestön ikärakenne sekä rajalliset liikenneyhteydet. Lisäksi Keuruun seudun väestörakenne poikkeaa olennaisesti hyvinvointialueen keskusalueista ja ikääntyneiden ja monisairaiden potilaiden hoitotarpeista.

Valittajan mukaan päätös rikkoo hallintolain 31 ja 45 §:iä. Selvitykset ja vaikutusarviointit ovat riittämättömiä. Valituksenalainen päätös perustuu yleisluonteiseen palveluverkkoselvitykseen, joka tarkastelee palvelurakennetta strategisella tasolla. Selvitys ei sisällä mm. Keuruun terveyskeskuksen vuodeosastoa koskevaa paikkakuntakohtaista vaikutusarviota. Päätöksen vaikutuksia hoidon saatavuuteen, potilasturvallisuuteen ja hoitoketjujen toimivuuteen ei ole arvioitu. Päätöksen perustelut ovat yleisluonteisia ja epä johdonmukaisia mm. siinä miten Keuruun vuodeosaston lakkauttamista on punnittu suhteessa järjestämislain vaatimuksiin, perustuslain turvaamiin oikeuksiin tai valmiuslain varautumisvelvoitteisiin. Päätöksessä ei eritellä, miksi juuri Keuruun vuodeosasto on valittu lakkauttavaksi eikä muita, lievempiä vaihtoehtoja ole pidetty riittävinä eikä miten alueellista yhdenvertaisuutta on arvioitu. Vuodeosastopaikkojen määrää ja tarvetta arvioidaan suhteessa yli 75-vuotiaiden osuuteen vuonna 2030, mutta todellisuudessa esitetty palveluverkkoratkaisu lisää vuodeosastopaikkoja selvästi yli ennakoitun väestökehityksen Jyväskylän seudulla.

Valituksen mukaan päätös on vastoin perustuslain 6, 19 ja 22 §:ää. Keuruun seudulla vuodeosaston lakkauttaminen merkitsee huomattavaa heikennystä palvelujen tosiasialliseen saavutettavuuteen. Erityisesti iäkkäät ja toimintakyvyltään heikentyneet henkilöt ovat riippuvaisia lähellä sijaitsevasta osastohoidosta. Pitkät siirrot lisäävät terveydellisiä riskejä ja heikentävät hoidon laatua. Keuruun seudun asukkaat joutuvat selvästi huonompaan asemaan perustason osastohoidon saavutettavuuden osalta kuin hyvinvointialueen keskusta-alueiden asukkaat. Päätöksessä ei ole esitetty sellaisia konkreettisia ja todennettavia perusteita, jotka oikeuttaisivat tämän alueellisen eriarvoistumisen. Hyvinvointialue ei ole arvioinut vuodeosaston lakkauttamiseen liittyviä perusoikeusriskejä. Päätöksestä puuttuu perusoikeusvaikutusten arviointi, eikä päätöksenteossa ole esitetty keinoja riskien hallitsemiseksi.

Valittaja väittää lisäksi tarkemmin valituksessaan esitetysti, että päätös vaarantaa potilasturvallisuuden, aiheuttaa ensihoidon, päivystyksen ja hoitoketjujen kokonaiskuormitusta ja on suhteellisuusperiaatteen vastainen eikä vaihtoehtoisia ratkaisuja ole punnittu.

Valittaja vetoaa myös taloudellisten perusteiden oikeudellisiin rajoihin. Päätöstä on perusteltu taloudellisilla sopeutustarpeilla, jotka eivät oikeuta sivuuttamaan lakisääteisiä velvoitteita tai perusoikeuksia. Taloudellisten perusteiden punninta on puutteellista. Ei ole esitetty, että Keuruun vuodeosaston lakkauttaminen olisi ainoa tai välttämätön keino taloudellisten

tavoitteiden saavuttamiseksi. Päätöksessä ei ole arvioitu lievempiä vaihtoehtoja, kuten osaston profiloitua, kapasiteetin osittaista säilyttämistä tai vaiheittaista toteutusta.

Valituksen mukaan päätös ei huomioi valmiuslain 12 §:n varautumisvelvoitetta, joka koskee erityisesti toimintoja, jotka liittyvät väestön terveyden ja hengen turvaamiseen, kuten terveydenhuollon osastohoitokapasiteettia. Viranomaisten on normaalioloissa huolehdittava tehtäviensä hoitamisesta siten, että valmius häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin on olemassa. Säännös edellyttää, että viranomaiset eivät tee sellaisia pysyviä rakenteellisia ratkaisuja, jotka heikentävät toimintakykyä kriisitilanteissa. Valmiuslain velvoite edellyttäisi vähintään skenaariopohjaista tarkastelua, jossa arvioidaan päätöksen vaikutuksia erilaisissa häiriötilanteissa.

Muun ohella valittaja vetoaa menettelyvirheeseen siinä, ettei Keuruun kaupungin lausuntoa Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkosta ja strategiasta (kh 3.11.2025 § 300) olisi ollut aluevaltuuston saatavilla oheis- tai liitemateriaalina.

Valittajan mukaan vuodeosaston lakkauttaminen on tosiasiallisesti peruuttamaton toimenpide: kun osasto suljetaan, henkilöstö sijoittuu toisiin tehtäviin, toimintamallit purkautuvat ja yhteistyörakenteet lakkaavat. Vaikka päätös myöhemmin kumottaisiin, toiminnan palauttaminen olisi käytännössä erittäin vaikeaa tai mahdotonta. Täytäntöönpanokielto on välttämätön tehokkaan oikeussuojan turvaamiseksi. Ilman täytäntöönpanokieltoa valituksen käsittely menettäisi merkityksensä ja perusoikeuksiin kohdistuva haitta toteutuisi ennen lainvoimaista ratkaisua.

Valittaja katsoo, että Keski-Suomen aluevaltuuston 9.12.2025 tekemä päätös (§ 97) on Keuruun terveyskeskuksen vuodeosaston osalta lainvastainen. Päätös on tehty puutteellisin selvityksin, vastoin hallintolain vaatimuksia, perustuslain turvaamia oikeuksia, järjestämislain velvoitteita sekä valmiuslain 12 §:ää. Päätös on kumottava tältä osin tai palautettava uudelleen valmisteltavaksi siten, että lain edellyttämät selvitykset ja vaikutusarviointit tehdään asianmukaisesti.

Selostus asiasta

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian mukainen toisen vaiheen palveluverkko

Keski-Suomen hyvinvointialueen (jälj. hyvinvointialue) hallintosäännön 16 §:n mukaan palveluverkosta päättäminen kuuluu aluevaltuuston toimivaltaan. Valituksen alainen päätös koskee Keski-Suomen hyvinvointialueen toisen vaiheen palveluverkkoa, josta on päätetty Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuustossa 9.12.2025 (§ 97).

Toisen vaiheen palveluverkkotyön tavoitteena on järjestää asukkaiden

palvelutarpeeseen vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että kustannustaso sopeutetaan rahoituksen tasolle niin toimintamallien kuin siihen liittyvien muiden kustannusten, kuten kiinteistöjen näkökulmasta. Tavoitteena on ensisijaisesti varmistaa, että palvelut vastaavat asukkaiden palvelutarpeeseen, että ne ovat taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväällä tavalla järjestettyjä, lainsäädännön sekä valtakunnallisen ohjauksen mukaisia. Näin voidaan luoda edellytykset laadukkaalle, saavutettavalle ja vaikuttavalle palveluverkolle koko Keski-Suomessa.

Aluevaltuusto hyväksyi 9.12.2025 § 97 sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian mukaisen toisen vaiheen palveluverkon ja palveluverkon periaatteet esityksen seuraavilla (1–3) muutoksilla:

1. Selvitetään vuoden 2026 aikana sotepisteen tarpeellisuutta Huhtasuo-Seppälä-Tourula alueelle.
2. Pihtipudas-Konnevesi-Kuorevesi-sotepisteiden osalta hoidon jatkuvuus turvataan. Oma hoitaja-lääkäri -työpari nimetään asiakkaille jatkossa lähimmiltä sote-asetiltoilta. Palvelupisteillä järjestetään ammattilaisten lähivastaanottoja tarpeen mukaan. Uusilla palvelupisteillä omalääkäriin vastaanotto on myös mahdollinen. Etä- ja digipalvelut täydentävät palveluita.
3. Tekstilisäys palveluverkkoon vanhusten hoivan kokonaisuuden uudelleenarvioimiseen: *Palveluverkon vanhusten hoivan ratkaisut arvioidaan uudelleen jokaisessa kunnassa. Uudelleenarviointi on tehtävä ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden säilyttämisen talousvaikutusten, ostopalveluiden vähentämisen, sekä kevyempien palveluiden kehittämisen ja omaishoidon sekä osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamisen näkökulmasta. Arvioinnin tulee olla Hyvaksin strategian mukainen. Viimeisten vuosien ja elinkuukausien hoiva lähellä on turvattava. Se tukee myös muuta sosiaali- ja terveystoimintaa. Tavoitteena tulee olla se, että tarkoituksenmukaiset vanhushoivan yksiköt säilyvät saavutettavasti eri puolilla maakuntaa, ja ne ovat perhekeskusten tavoin käytettävissä myös muille sote-palveluille. Arviointiryhmän edellyttämät säästöt palveluverkosta on toteutettava selvityksen pohjalta, mm. vähentämällä ostopalveluita (aluevaltuuston hyväksymä esitys liitteenä).*

Vaatimukset

Aluevalitus on hylättävä, sillä päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, hyvinvointialue ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen.

Lisäksi vaatimus täytäntöönpanokiellon määrittämisestä on hylättävä perusteettomana. Hyvinvointialue pyytää täytäntöönpanon kieltämistä koskevan asian käsittelemistä kiireellisesti.

Perustelut

Oikeudelliset perusteet

Hyvinvointialuelain 140 §:n mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2. päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; tai 3. päätös on muuten lainvastainen.

Hyvinvointialuelain 6 §:n mukaan hyvinvointialueen tehtävänä on järjestää sille lailla säädetyt tehtävät. Edelleen 7 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden: 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta; 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; 3) tuottamistavan valinnasta; 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta; 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Hyvinvointialuelain 29 §:n mukaan Hyvinvointialueen asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa hyvinvointialueen toimintaan. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

- 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä asukasraateja;
- 2) selvittämällä asukkaiden ja hyvinvointialueella säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa;
- 3) valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia hyvinvointialueen toimielimiin;
- 4) suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa;
- 5) järjestämällä mahdollisuuksia osallistua hyvinvointialueen talouden suunnitteluun;
- 6) tukemalla asukkaiden sekä järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 4 §:n mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on lisäksi toteutettava yhdenvertaisesti, yhteensovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Lain 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Perustuslain 19 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Hallintolain 6 § mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 41 §:n mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Valmiuslain 12 §:n mukaan hyvinvointialueiden tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Hyvinvointialuelain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.

Yhteenvedo

Valituksen perusteluissa ei ole tuotu esille seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ylittäneen toimivaltansa tai päätöksen syntyneen muuten lainvastaisesti.

Palveluverkkopäätöksen tavoitteena on varmistaa, että jokainen keskisuomalainen saa tarvitsemansa sosiaali- ja terveystalvet. Järjestettäessä toimivat talvet kaikille keskisuomalaisille, on otettava huomioitava saatu rahoitus. Talvet saattavat muuttua, mutta ne eivät katoa. Niitä järjestetään eri tavoin – kasvokkain, digitaalisesti ja yhdessä kumppaneiden kanssa. Talvet järjestetään joustavasti arkeen sovittaen: päivittäin tarvittavat talvet pidetään helposti saavutettavina, kun taas harvemmin tarvittavat voivat olla pidemmän matkan päässä. Väestömuutokset muuttavat palvelutarvetta alueella. Väestönkasvu on erilaista eri puolilla Keski-Suomea, ja tämä voi vaikuttaa myös talvetiden etäisyyksiin. Talvetiden kokonaisuus tukee jatkossakin ihmisten hyvää arkea, parhaimmillaan siten, että ongelmat ja vaivat ennaltaehkäistään tai että ne eivät kasva suuriksi. Palveluverkkotyö on osa palvelustrategiaa ja 2026 talousarviota.

Päätöksenteko palveluverkkoon liittyen on välttämätön hyvinvointialueen talvetiden järjestämisessä. Nykyisen laajuisena järjestetyt talvet eivät ole taloudellisesta mahdollista ylläpitää. Palveluverkkopäätöksen mukaisesti talvet tuotetaan arvioidun tarpeen mukaisesti. Keski-Suomen hyvinvointialueen toiminta-alue on koko Keski-Suomi, jonka vuoksi talvetitä täytyy tarkastella alueellisesti, ei vain kuntakohtaisesti. Talvetitä voidaan koota tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin. Hyvinvointialue on määritellyt palveluverkkopäätöksessä sille lain nojalla kuuluvien talvetiden tarpeen, määrän ja laadun sekä varmistanut talvetiden yhdenvertaisen saatavuuden toiminta-alueellaan. Päätöksessä on turvattu sosiaali- ja terveystalvetiden saatavuus jokaisessa alueen kunnassa arvioidun tarpeen mukaisesti sekä kohtuullisen välimatkan säteellä. Päätöksenteossa on huomioitu hyvinvointialuelainsäädännön sekä perustuslain edellytykset ja hyvän hallinnon periaatteet. Palveluverkkopäätöksellä talvet voidaan järjestää yhdenvertaisesti hyvinvointialueen koko väestölle, laajuudeltaan riittävästi asiakkaiden tarpeen edellyttämällä tavalla sekä saavutettavasti eri puolilla hyvinvointialuetta asuville henkilöille.

Keuruun kunnan alueen väestön talvetiden yhdenvertainen saatavuus ja alueellinen saavutettavuus ja Keuruun seudun asukkaiden osastohoidon tarve tulee turvatuksi myös jatkossa.

Palveluverkkopäätöksen alueellisen osastotoiminnan osastopaikkojen määrä ja sijainti on jatkossa keskeisesti yhteydessä niihin sote-asemiin, jossa

kiirevastaanottotoimintaa, tukipalveluita kuten kuvantamista ja laboratoriopalveluita on saatavilla kattavammin. Näin voidaan turvata osaaminen, hoidon laatu ja potilasturvallisuus sekä vähentää potilaiden siirtelyä osastojen välillä. Isommissa yksiköissä tutkimukset ja lääkärin arvio on saatavilla sujuvammin myös viikonloppuisin ja arkipyhinä, mikä parantaa potilaan hoidon laatua ja saatavuutta. Etäisyys osastolle kasvaa osalla potilaista. Keuruun keskustasta on matkaa lähimmälle mahdolliselle osastolle 65 km, jota voidaan pitää maltillisena suhteellisen harvoin ja lyhyitä aikoja tarvittavan osastohoidon näkökulmasta (ka. 8,7vrk). Hoitoon pääsy ja määräytyy kuitenkin jatkossakin ensisijaisesti hoidontarpeen, ei asuinpaikan mukaan.

Alueellisen osastotoiminnan kokonaisuutta tukee jatkossakin kotisairaaloiminta, jota on saatavilla Keuruulla satelliittiyksikön kautta, joka turvaa hoitoketjun toimivuutta ja palveluiden yhdenvertaista saatavuutta.

Keski-Suomen hyvinvointialueen päätöksenteko on perustunut asianmukaiseen riittävään ja laajaan asian selvitys- ja valmistelutyöhön. Päätös on valmisteltu ja perusteltu hallintolain mukaisesti.

Palveluverkkotyön toisessa vaiheessa on osallistettu asianmukaisia tahoja, kuten kuntia ja muita sidosryhmiä sekä henkilöstöä. Osallisuus varmistettiin monimenetelmäisesti. Alueen asukkaille ja sidosryhmille järjestettiin avoimia tilaisuuksia läsnäolotilaisuuksina sekä Teams-etätilaisuuksina, jotka tallennettiin. Lisäksi järjestettiin henkilöstötilaisuuksia sekä erillinen lausuntokierros, jossa palautetta pystyi antamaan sekä sähköisesti että paperilomakkein. Lisäksi siinä on hyödynnetty ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta ja materiaalia ja edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuuskatsausta. Palveluverkkoesityksestä tehtiin vaikutusten arviointi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen, alustava vaikutusten arviointi tehtiin virkavalmisteluna ja julkistettiin osana palveluverkkoesitystä. Vaikutusten arviointia täydennettiin lausuntokierroksen palautteella.

Lausuntoaikana 8.10.2025–5.11.2025 kuultiin hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja laajasti eri sidosryhmiä. Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet ovat antaneet esityksestä lausuntonsa, jotka ovat olleet esityslistan oheisaineistona. Palaute on otettu huomioon päätöksenteossa, sitä on analysoitu ja avattu päätöksessä tarkemmin. Palvelun tuottamistapoja ja päätöksen vaikutuksia alueen asukkaiden palvelujen riittävään, yhdenvertaiseen saatavuuteen ja eri väestöryhmien asemaan on arvioitu ja käsitelty päätösvalmistelussa. Muun selvitysaineiston ohella kattava vaikutusten ennakoarviointi on esityslistan oheisaineistona.

Keski-Suomen hyvinvointialueella on laadittu laaja vaikutusten arvioinnin malli, jossa arvioidaan sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia systemaattisesti elinvoimaan, talouteen, ympäristöön, hyvinvointialueen henkilöstöön, alueen ihmisiin, maaseutuun sekä kaupunkiseutuun. Vaikutusten arvioinnissa on tuotu päätöksenteon tueksi esille sekä kielteiset että myönteiset vaikutukset, joita päätöksillä voi olla ja joihin päätöksen toimeenpanossa on kiinnitettävä huomiota. Kun arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, voidaan siinä kohtaan nostaa esiin mahdolliset huomiot myös perusoikeuksiin.

Palveluverkkoesityksestä tehtiin vaikutusten arviointi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen, alustava vaikutusten arviointi tehtiin virkavalmisteluna ja julkistettiin osana palveluverkkoesitystä 8.10.2025. Vaikutusten arviointia täydennettiin lausuntokierroksen palautteella. Lausuntoaikana 8.10.2025–5.11.2025 kuultiin hyvinvointialueen eri toimielimiä, asukkaita ja laajasti eri sidosryhmiä. Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet ovat antaneet esityksestä lausuntonsa, jotka ovat olleet esityslistan oheisaineistona. Kuten kuvattu, palveluverkkotyön toisessa vaiheessa on osallistettu asianmukaisia tahoja, kuten asukkaita, kuntia ja muita sidosryhmiä sekä henkilöstöä. Lisäksi siinä on hyödynnetty ensimmäisen vaiheen palveluverkkotyöstä saatua laajaa palautetta ja materiaalia ja edellä mainittua strategian väliarviointia ja siihen liittyntä tulevaisuuskatsausta.

Lopullisessa arvioinnissa on otettu huomioon lausuntokierroksella saatu palaute ja täydennetty arviointia sen pohjalta. Lopullinen arviointi koostuu laajasta yhteisestä katsauksesta sekä palvelukohtaisista arvioista. Palvelukohtaiset arviointitaulukot löytyvät päätöksen liitemateriaaleista. Muun selvitysaineiston ohella kattava vaikutusten ennakoarviointi on ollut esityslistan oheisaineistona.

Palveluverkkopäätöksen valmistelussa on tehty ennakoitua työtä palvelutarpeen kehittymisestä, yhdenvertaisuusarviointia osana vaikutusten arvioinnin kokonaisuutta. Huomioon on otettu väestörakenteen kehittyminen alueella ja harkittu vaihtoehtoisia ratkaisuja osana valmistelutyötä. Päätöksen vaikutuksia hoidon saatavuuteen, potilasturvallisuuteen ja hoitoketjujen toimivuuteen on arvioitu osana valmistelua ja otettu huomioon päätöksenteossa ja -materiaalissa.

Ikääntymisen vuoksi osastohoidon tarve kasvaa Keuruulla ja ylipäätään hyvinvointialueen alueella vain vähän. Vanhusväestön (yli 75-vuotta täyttäneet) lukumäärä kasvaa useissa kunnissa lähivuosina vain vähän ja heistä valtaosa pärjää ilman ikääntyneiden ympärivuorokautista asumispalvelua tai vuodeosastopalvelua. Tehokkaampia ja vaikuttavampia toimintaprosesseja kehitetään koko ajan. Osastojen sijoittelussa ja paikkamäärässä keskeinen tekijä on sellaisen sote-aseman läheisyys, jossa on saatavilla kiirevastaanottoa, tukipalveluita kuten kuvantamista ja laboratoriopalveluita kattavammin. Näin voidaan turvata osaaminen, hoidon

laatu ja potilasturvallisuus sekä vähentää potilaiden siirtelyä osastojen välillä. Isommissa yksiköissä tutkimukset ja lääkärin arvio on saatavilla sujuvammin myös viikonloppuisin ja arkipyhinä, mikä parantaa potilaan hoidon laatua ja saatavuutta.

Päätöksen taloudellisia vaikutuksia on arvioitu osana päätösvalmistelua. Niitä on kuvattu palveluverkkopäätöksen dialta 180 alkaen. Vaikka Keuruun vuodeosasto lakkaa, hyvinvointialuelaajuisesti osastohoidon paikkamäärä ei juurikaan pienene, paikat sijoittuvat suunnitellummin ja tarkoituksenmukaisemmin ja sen tarkoitus on vähentää myös erikoissairaanhoidon kuluja sujuvammilla hoitopoluilla.

Palveluverkkopäätöksessä on käsitelty varautumista strategisella tasolla, ja valmiuslain 12 §:n mukaista varautumisvelvollisuutta toteutetaan osana jatkuvaa toimeenpanoa. Palveluverkkopäätös kattaa varautumisen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa palvelujen järjestämiseen lainsäädännön mukaisesti. Päätöksen vaikutukset varautumisen näkökulmasta on arvioitu osana päätösvalmistelua palveluverkkoa suunnitellessa ja vaikutustenarvioinnissa varautumisesta ja turvallisuudesta erillisessä osiossa. Palveluverkkosuunnittelu on tehty siten, että siinä on huomioitu palvelujen järjestäminen kaikissa tilanteissa. Kriittiset palvelut tulevat turvatuksi. Riskienhallinta ja jatkuvuudenhallinta ovat osa päätöksen perustelua. Lisäksi päätösvalmistelussa turvallisuuslautakuntaa on kuultu, joka on antanut lausuntonsa nimenomaan varautumisen ja turvallisuuden näkökulmasta. Päätös ei ole valmiuslain 12 §:n vastainen.

Päätösmaalissa on ollut mukana kaikkien lausunnonantajien lausuntoyhteenveto, jossa myös Keuruun kaupungin lausunto on huomioitu. Keuruun kaupungin lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkosta ja strategiasta (kh 3.11.2025 § 300) on vastaanotettu hyvinvointialueen kirjaamoon ja ollut pyydettyä saatavilla myös kokonaisuudessaan niin päättäjille kuin alueen jäsenille. Päätöksenteossa ei ole tapahtunut menettelyvirhettä.

Johtopäätökset

Yllä selostetut asiat huomioiden päätös on hyvinvointialuelainsäädännön mukainen ja täyttää valmistelua sekä päätöksen perustelua koskevan lainsäädännön vaatimukset mm. asian riittävästä selvittämisestä, vaikutusmahdollisuuksien varaamisesta ja palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Päätöksessä on huomioitu vaikutukset koko hyvinvointialueen toiminta-alueeseen nähden.

Valituksen perusteluissa ei ole tuotu esille seikkoja, joiden perusteella voitaisiin katsoa päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä,

viranomaisen ylittäneen toimivaltansa tai päätöksen syntyneen muuten lainvastaisesti. Aluevalitus on näin ollen hylättävä.

Täytäntöönpanokieltoa koskeva vaatimus

Valituksenalainen päätös on alkuperäisen suunnitelman mukaan tarkoitus panna täytäntöön vaiheittain 1.1.2026 alkaen ja päätöksen mukaiset toimenpiteet suorittaa vaiheittain kuluvan vuoden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa on tarkoitus panna täytäntöön osa neuvolapalveluiden, alueellisen osastotoiminnan, sote-toimipisteiden, ikääntyneiden asumisen ja suun terveydenhuollon muutoksista. Henkilöstöä on informoitu sekä toiminnan suunnittelua ja organisointia muutoksen toteuttamiseksi on valmisteltu. Muutosten päätavoitteena on toimintamallin muutos kustannustehokkaaksi ja vaikuttavaksi sekä siirtää toiminta huonosti soveltuvista tiloista toisiin tiloihin. Vaikka valituksenalaisen päätöksen täytäntöönpanon mukaiset toimenpiteet tehtäisiin, on ne silti mahdollista palauttaa entiselleen. Toimipistemutoksista huolimatta kaikille asukkaille järjestetään lainmukaiset palvelut, vaikka toimipiste, mistä palvelu saadaan, voi muuttua.

Aluevalitus ei käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi, sillä täytäntöönpanon perusteella tehtävät toimenpiteet voidaan tarvittaessa palauttaa entiselleen. Nykyistä vastaavat palvelut tuotetaan edelleen koko alueella ja palvelut on valituksen menestyessä mahdollista palauttaa nykyiseen muotoon. Näin ollen täytäntöönpanon kieltämistä koskeva vaatimus tulee hylätä.

Keski-Suomen hyvinvointialue pyytää, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus antaa täytäntöönpanokieltoa koskevaan vaatimukseen välipäätöksen kiireellisenä ennen 1.3.2026.

Lausuntoa koskeva päätöksenteko

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluehallitus 10.2.2026 § 36

Allekirjoitus

Kati Kallimo
vt. hyvinvointialuejohtaja
Keski-Suomen hyvinvointialue

Liitteet

Aluevaltuuston päätös 9.12.2025 § 97 liitteineen ja oheisaineistoinen Lausuntovaiheen aikainen materiaali